

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
The Local Development Participation of Residents in Pathum Thani
Municipality, Muang District, Pathum Thani Province

อธิวัฒน์ ธนพัฒน์ธัญโชติ¹
Athiwat Thanaphatthanyachot

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที ค่าเอฟ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียวและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วม; การพัฒนาท้องถิ่น; เทศบาลเมืองปทุมธานี

Abstract

This research article aimed 1) to study the level of residents' local development participation in Pathum Thani Municipality, Muang District, Pathum Thani Province; 2) to compare the residents' local development participation in Pathum Thani Municipality, Muang District, Pathum Thani Province; and 3) to study the relationship between perception of local development information and the residents' local development participation in Pathum Thani Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. There were 399 people

---

Received: 2023-04-05 Revised: 2023-04-11 Accepted: 2023-04-13

¹ ประธานกรรมการมูลนิธิการศึกษาเพื่อนวัตกรรมโลกและชีวิต, นักวิชาการอิสระ (Chairman of the World and Life Innovation Education Foundation; Independent Scholar). E-mail: At064351945@gmail.com

in the sample group. The research instrument was a questionnaire. The statistical tools used in the research were frequency, percentage, mean, Standard deviation, t-test, F-test (One-Way ANOVA) and Pearson's correlation coefficient.

The results of the research revealed that the level of the residents' local development participation in Pathum Thani Municipality, Muang District, Pathum Thani Province generally was at a moderate level. The residents' perception of the local development information was at a moderate level. The hypothesis testing results showed that people, of various ages, educational levels, and occupations, participated in the local development differently. However, those with various ages and average monthly incomes did not participate in the local development differently. Their information perception was related in the same direction as their local development participation in Pathum Thani Municipality, Muang District, Pathum Thani Province.

Keywords: participation; local development; Pathum Thani Municipality

บทนำ (Introduction)

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยรัฐหรือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง และจัดทำและจัดการบริการสาธารณะเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีอิสระตามสมควร ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเองหรือการปกครองตนเองของท้องถิ่น การจัดระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย แม้ว่าจะเป็นการกระจายอำนาจการปกครองให้ท้องถิ่นไทย แม้ว่าจะเป็นการกระจายอำนาจการปกครองให้ท้องถิ่นดำเนินการเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่าเป็นการกระจายอำนาจแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นแต่นั้นคือในช่วงเวลาที่เริ่มแรกเท่านั้น แต่ในปัจจุบันการกระจายอำนาจการปกครองเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบมากขึ้น หลังจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาต่อเนื่องจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น ให้มีการกระจายไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น บัญญัติให้รัฐออกกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในสิบสองปีนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ผลจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญจึงได้ตราพระราชกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น

ในปัจจุบันสังคมไทยได้มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกภูมิภาค โดยมีรูปแบบขององค์กรท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป เช่นท้องถิ่นที่มีความเก่าแก่ยาวนานมากที่สุด คือ เทศบาล ถัดมาคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และองค์กรที่เกิดขึ้นหลังสุดอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวมทั้งการปกครองพิเศษอีก 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ดังนั้น ความสำเร็จในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นจึงฝากไว้กับผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้นำที่มาจากเลือกตั้ง โดยตรงจาก

ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ กระบวนทัศน์ (Paradigm) หรือแนวคิดอย่างเป็นระบบในการพัฒนาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่างๆ โดยมีประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเป้าหมายสำคัญ (ชมัยพร ชมกุล, 2551: 9)

ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้มีความสอดคล้องกันคือ รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนความหนาแน่นของประชากรพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกันและส่งเสริมให้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนากับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วยและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเอง

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งเกิดจากการบริหารราชการแผ่นดินแบบกระจายอำนาจ (Decentralization) มีการเจริญเติบโตควบคู่กับระบบการปกครองของประเทศไทยมาช้านาน โครงสร้างการบริหารองค์กรมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งเทศบาลในประเทศไทยยังแบ่งชั้นของเทศบาลออกเป็น 3 ประเภทคือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล หน้าที่ของเทศบาลนั้นคือการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลโดยให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับการให้บริการสาธารณะเหล่านั้นตามหลักของการบริหารองค์กรโดยทั่วๆ ไป แล้วการวางแผนพัฒนาถือได้ว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารเทศบาล สามารถพัฒนาได้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านระยะเวลา บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ เพราะได้มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรทุกๆ ด้านไว้ก่อนแล้ว โดยเฉพาะการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีได้เน้นเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาเพื่อนำมากลุ่มรองและคัดเลือกและจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการพัฒนาท้องถิ่นหลักการสำคัญหรือหัวใจของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือจะต้องให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติร่วมรับผิดชอบในผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น ปัจจุบันนี้ทั้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรประชาชนต่างมุ่งสนับสนุนส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อหวังผลสัมฤทธิ์คือความสำเร็จในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560

การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีมากจนเกิดความริเริ่มโครงการเพื่อปฏิบัติเหตุผลแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ ควรจะต้องมีการตระหนักว่าการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่มผู้นำชุมชนหรือกระทำผ่านองค์กร ดังนั้น ผู้นำชุมชนองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นสิ่งสำคัญจะทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา เช่น การมีส่วนร่วม หลักการพัฒนา

ชุมชนกระบวนการพัฒนาชุมชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องใช้ในงานพัฒนาชุมชนและคนก็มีส่วนสำคัญที่สุด เพราะคนเป็นศูนย์กลางหลักในการพัฒนาที่จะทำให้ชุมชนมีการพัฒนาไปในทางที่ดี การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการพัฒนาท้องถิ่นไม่มีประเทศไหนที่พัฒนาโดยปราศจากการร่วมมือของประชาชน

ผู้วิจัยในฐานะที่มีที่อยู่อาศัยในพื้นที่ของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ว่าเป็นไปในรูปแบบใดและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารเทศบาลเมืองปทุมธานีต่อไปในอนาคต เพื่อให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

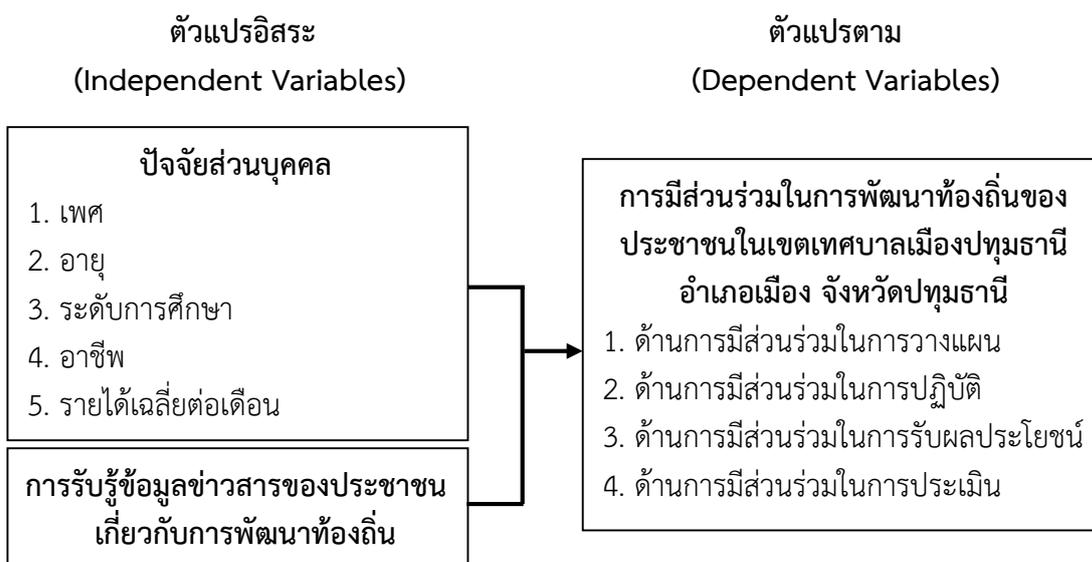
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. ประชาชนที่มีเพศที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน
6. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยไว้ ดังนี้

ภาพกรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ใน 4 ด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี จำนวน 23,780 คน (เทศบาลเมืองปทุมธานี 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี จำนวน 399 คน ได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจากสูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 727-728) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ทำการศึกษาวิจัยในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2565 จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี จำนวน 8 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้คะแนนเป็น 5 ระดับ โดยใช้วิธีของ Likert Scale เป็นตัวแบ่งระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550: 107-108)

คะแนน	ความหมาย
5	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบของ Likert Scale ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550: 107-108)

คะแนน	ความหมาย
5	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

เกณฑ์การกำหนดคะแนนเฉลี่ยของส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มีค่าระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีค่าระดับมาก
2.61-3.40	มีค่าระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีค่าระดับน้อย
1.00-1.80	มีค่าระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 ฉบับ และรับกลับคืนด้วยตนเองทั้งหมด

3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ตำรา เอกสารทางวิชาการ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 399 ฉบับ จากจำนวน 400 ฉบับ โดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test (One-Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least Significant Difference) และหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

การบอกระดับหรือขนาดของค่าสัมประสิทธิ์จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์ในระดับสูง แต่ถ้าหากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำหรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เราสามารถใช้อินเตอร์พรีตติ้งไคเป็นตัวพิจารณา (Hinkle, 1998: 118)

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
0.90-1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.70-0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50-0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30-0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00-0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

*ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย (Research Results)

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 50 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพรับราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลจากการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง โดยรับรู้ประเด็นท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นของท่านจากป้ายผ้า (ป้ายไวเนล) มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นของท่านจากการพูดคุยสื่อสารกับบุคคลอื่น สำหรับประเด็นท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นของท่านจากเว็บไซต์ของเทศบาล กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี รวมทุกด้าน (n = 399)

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.59	0.87	น้อย
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	2.91	0.90	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.34	0.82	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน	2.80	0.78	ปานกลาง
รวม	2.91	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, S.D. 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์มากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.34$, S.D. 0.82) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.91$, S.D. 0.90) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน ($\bar{X} = 2.80$, S.D. 0.78) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 2.59$, S.D. 0.87) ตามลำดับ ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และยังพบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความสัมพันธ์ในทิศทางทางเดียวกันกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน		
	ค่านัยสำคัญ	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ	0.247		✓
2. อายุ	0.000*	✓	
3. ระดับการศึกษา	0.000*	✓	
4. อาชีพ	0.000*	✓	
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.536		✓
6. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.000*	✓	

*อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จากผลของการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นของท่านจากป้ายผ้า (ป้ายไวเนิล) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติอัสสิญา ใจเพียร (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผลจากการวิจัยพบว่า ชั้นข้อมูลข่าวสารกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเหมืองง่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา เขียวเพกา (2560) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลจากการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตา ศรีนุ่น (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้อาจเป็นเพราะจากการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา พบว่า เทศบาลเมืองปทุมธานีเป็นผู้กำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น โดยไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เน้นให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติตามเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เป็นไปในแนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิจัยของชาลีสา นามเมืองรักษ์ (2556) ได้ชี้ให้เห็นว่าในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีขั้นตอนต่างๆ คือการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของประชาชนเนื่องจากประชาชนย่อมรู้ปัญหาของตนเองได้มากที่สุด การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเพื่อค้นคว้า เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องอันเกิดจากการดำเนินการ

3. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันไป

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมและด้านการวางแผน ด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเทิดศักดิ์ บัวสอน (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจตุพัตร์พิมาน อำเภอจตุพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลเมืองปทุมธานีตระหนักถึงความเท่าเทียมของประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง จึงเป็นโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตลอดจนประชาชนทั้งชายและหญิงเห็นว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ดังนั้นต้องการปรับปรุงและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง เจริญก้าวหน้าและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.2 ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยการศึกษาครั้งนี้พบว่าประชาชนที่มีอายุ 20-29 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี มากกว่าประชาชนที่มีอายุ 18-20 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่จะรู้สึกรักและหวงแหนชุมชนหรือท้องถิ่นที่ตนเองอยู่อาศัย และต้องการให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสุขอนามัย เพื่อความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นจึงพร้อมที่จะให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางที่เทศบาลเมืองปทุมธานีวางแผนไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมปอง สกลดิลก (2560) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนตำบลหนองข้างคอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองข้างคอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี ทั้งในภาพรวมและรายด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนพัฒน์ วัชรอำครกุล (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี ทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะอาชีพมีความผันแปรตามระดับการศึกษา หมายความว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีการศึกษาตั้งแต่ระดับปวส. จนสูงกว่าปริญญาตรี และการมีต้องปฏิบัติงานประจำจึงส่งผลให้เวลาในการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชนไม่ต่อเนื่องหรือสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิติรัตน์ ไชยอำนาจ (2560) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองแสนสุข ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองปทุมธานี ในภาพรวมด้านการวางแผนและด้านการประเมินไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม้ว่าประชาชนจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน แต่ประชาชนส่วนใหญ่ตระหนักและรู้จักหน้าที่ของตนเองต่อสังคม จึงพร้อมที่จะให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการ

สร้างประโยชน์แก่ตนเองและบุตรหลานให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและปลอดภัยจากยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษมา เขียวเพกา (2560) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3.6 การรับรู้ข่าวสารของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลเมืองปทุมธานี ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นผ่านสื่อต่างๆ เช่น ป้ายโฆษณา การพูดคุยสื่อสารกับเพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่เทศบาล ประธานชุมชน ย่อมสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการยอมรับและต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด เพื่อให้ตนเองได้มีโอกาสร่วมรับรู้แสดงความคิดเห็นและร่วมแลกเปลี่ยนทัศนะในการพัฒนา กับประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้นอกจากนี้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ยังเป็นการได้รับความรู้ในแง่มุมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ส่งผลเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนร่วมมือในการดูแลชุมชนเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเองและบุตรหลาน สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษมา เขียวเพกา (2560) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลจากการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างยั่งยืน
2. ความสำคัญของข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาชนอย่างชัดเจน จะมีส่วนช่วยในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนได้เป็นอย่างมาก ซึ่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ จะมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นจากเว็บไซต์ของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นเทศบาลเมืองปทุมธานี ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีมีเว็บไซต์ (muangpathum.org) เพื่อใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเทศบาลฯ ต้องดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ให้มีความน่าสนใจ และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน รวมทั้งทำจัด

โครงการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น ให้กับตัวแทนหมู่บ้าน และประชาชนผู้สนใจ รวมทั้งควรจัดให้มีคอมพิวเตอร์ประจำชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามาใช้งานอินเทอร์เน็ตฟรี

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นการนำผลที่ได้จากการดำเนินโครงการในอดีตมาเข้าร่วมเสนอในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสร็จ เทศบาลเมืองปทุมธานี ต้องมีการประเมินผลการดำเนินโครงการทุกครั้ง เพื่อนำผลที่ได้ทั้งข้อดี ข้อเสีย และ ข้อเสนอแนะต่างๆ จากประชาชนมาใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุมและ ถูกต้องตามความต้องการ

1.3 จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่าในหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการต่างๆ ภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นเทศบาลเมืองปทุมธานี ต้องจัดประชุมชี้แจงเพื่อขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชน ช่วยกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม การพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นที่จะดำเนินการเพื่อให้เพื่อนบ้าน และทุกคนในชุมชน รับทราบและเข้าร่วมโครงการอย่างพร้อมเพรียง

1.4 จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ในประเด็นท่านได้รับความรู้ในแง่มุมต่างๆ เพิ่มมากขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมของเทศบาลภายในท้องถิ่นของท่านอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น เทศบาลเมืองปทุมธานี ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชน เจ้าหน้าที่เทศบาล และผู้เข้าร่วมโครงการทุกคนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะระหว่างกัน เพื่อให้ทุกคนได้เห็นมุมมองที่แตกต่างกัน เกิดการยอมรับในข้อตกลง และเงื่อนไขต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการและกิจกรรมของเทศบาลได้อย่างต่อเนื่อง

1.5 จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินพบว่า ในประเด็นท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงความเหมาะสมในด้านระยะเวลาการดำเนินโครงการต่างๆ ภายในเทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นเทศบาลเมืองปทุมธานี ต้องจัดประชุมเพื่อสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอยู่เสมอ และนำความคิดเห็นจากการนำเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนไปเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินโครงการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชน เกี่ยวกับโครงการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองปทุมธานี เนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะรากฐานของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นคือประชาชน ซึ่งประชาชนในที่นี้เองกล่าวได้ว่าเป็นตัวขับเคลื่อนการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากเกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นแล้วนั้นกล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนก็อาจจะมีส่วนร่วมได้ไม่เต็มที่ส่งผลการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นของตนก็เป็นได้

2.2 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในเทศบาลเมืองอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในเขตต่างๆ ร่วมด้วย

เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยสำหรับเทศบาลข้างเคียงมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์หรือสรุปข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคตภายหน้าสืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กุสุมา เขียวเพกา. (2560). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัมย์พร ชมกุล. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาลีสา นามือรักษ์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ฐิติอลีนา ใจเพียร. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน: ภายใต้อิทธิพลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- เทิดศักดิ์ บัวสอน. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนพัทธ์ วรรค์อัครกุล. (2557). การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิติรัตน์ ไชยอำนาจ. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมปอง สกลดิลก. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองข้างคอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานทะเบียนเทศบาลเมืองจังหวัดปทุมธานี. (2565). จำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี. ปทุมธานี: เทศบาลเมืองปทุมธานี.
- Hinkle, D.E. (1998). *Applied statistics for the behavioral sciences*. Boston: Houghton Mifflin.
- Likert, R. (1967). *The Method of constructing and attitude scale*. In M. Fishbein (Ed.) *Attitude theory and measurement* (pp.90-95). New York: Wiley & Sons.

Yamane, T. (1973). **Statistics: an introductory analysis**. New York: Harper & Row.